

Bruksela, 28 listopada 2023 r.
(OR. en)

16129/23

COPS 571
CIVCOM 291
CFSP/PESC 1607
CSDP/PSDC 805
RELEX 1404
JAI 1582

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie cywilnego wymiaru WPBiO

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie cywilnego wymiaru WPBiO,
zatwierdzone przez Radę na posiedzeniu, które odbyło się 11 grudnia 2023 r.

KONKLUZJE RADY W SPRAWIE CYWILNEGO WYMIARU WPBiO

1. Rosnące źródła niestabilności i konfliktów w sąsiedztwie UE, w szczególności niesprowokowana i nieuzasadniona wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie, a także rosnąca rywalizacja geopolityczna, działania rewizjonistyczne i eskalacja kryzysów wymagają wzmożonych wysiłków na rzecz zapewnienia międzynarodowego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności. W związku z tym Rada ponownie potwierdza swoją determinację, by wzmocnić rolę UE i jej zdolność do działania jako asertywny i zdecydowany podmiot zapewniający bezpieczeństwo i obronę; przywołuje w tym względzie Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony oraz nową umowę w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO z maja 2023 r.
2. Rada wskazuje na znaczenie cywilnego podejścia do zarządzania kryzysowego. Rada podkreśla istotną wartość dodaną cywilnych misji z dziedziny WPBiO i wyraża wdzięczność kobietom i mężczyznom służącym w misjach rozmieszczonych w teatrach działań w Europie, na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Misje te to unikalne narzędzie polityczne i operacyjne, które służy UE do wspierania krajów przyjmujących – leżących w jej sąsiedztwie i poza nim – w radzeniu sobie z zagrożeniami dla ich bezpieczeństwa, jednocześnie przyczyniając się do zapewniania bezpieczeństwa wewnętrznego w UE.
3. Rada zwraca uwagę na niezachwiane i długoterminowe wsparcie UE dla Ukrainy. Rada podkreśla znaczenie wzmocniania cywilnego wsparcia w dziedzinie WPBiO oraz szybkiego reagowania na rosnące potrzeby Ukrainy w ramach szerszych starań UE na rzecz poprawiania bezpieczeństwa tego kraju. Rada wyraża uznanie dla całości prac wykonanych przez misję doradczą UE na rzecz reformy cywilnego sektora bezpieczeństwa na Ukrainie (EUAM), w tym wspierania reformy ukraińskiego sektora bezpieczeństwa, zintegrowanego zarządzania granicami, a także – w reakcji na rosyjską wojnę napastniczą – dla starań dokonywanych w dziedzinie prowadzenia dochodzeń w sprawie międzynarodowych przestępstw i ich ścigania oraz starań na rzecz przywrócenia praworządności na terytoriach wyzwolonych i przyległych.

4. Rada z zadowoleniem przyjmuje szybkie utworzenie i uruchomienie trzech nowych misji w 2023 r.
5. Rada wyraża uznanie dla niezwykle istotnych prac prowadzonych przez partnerską misję UE w Republice Mołdawii mającą na celu wzmocnienie struktur zarządzania kryzysowego i budowanie odporności na zagrożenia hybrydowe, w tym cyberzagrożenia i zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje. Prace te są częścią działań na rzecz sprostania wyzwaniom, przed którymi stoi Mołdawia w wyniku rosyjskiej napaści na Ukrainę i Rada podkreśla znaczenie dalszego wsparcia z uwzględnieniem potrzeb Mołdawii.
6. Rada ponownie potwierdza znaczenie misji UE w Armenii (EUMA), która zajmuje się obserwowaniem sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w rejonach przygranicznych w Armenii i sprawozdawczością na temat tej sytuacji. Misja ta wspomaga także bezpieczeństwo ludzi w obszarach dotkniętych konfliktem i ma na celu wspieranie budowania zaufania między Armenią a Azerbejdżanem. Rada popiera dodatkowe zasilenie tej misji, by mogła ona prowadzić więcej codziennych patroli, także w obszarach wrażliwych.
7. Rada z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę UE w zakresie bezpieczeństwa i obrony na rzecz wsparcia państw Afryki Zachodniej w Zatoce Gwinejskiej poprzez ścisłą współpracę cywilno-wojskową mającą na celu pogłębienie dialogu z władzami lokalnymi i wspomaganie sił zbrojnych i bezpieczeństwa, by mogły ograniczać presję wywieraną przez zbrojne ugrupowania terrorystyczne i reagować na nią.
8. Rada apeluje o stałe starania na rzecz zapewniania spójności cywilnego wymiaru WPBiO i innych instrumentów, także w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, w ramach unijnego zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów zewnętrznych na wszystkich etapach planowania, realizacji i transformacji. Rada podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy między cywilnymi misjami z dziedziny WPBiO i służbami Komisji oraz jej instrumentami we wszystkich teatrach działań, a w szczególności w krajach kandydujących.

9. Rada z zadowoleniem przyjmuje trwające starania państw członkowskich na rzecz opracowania i realizacji krajowych planów wdrażania, by realizować postanowienia nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, a także ich starania na rzecz zwiększenia wnoszonych wkładów – w tym delegowania pracowników – na rzecz cywilnego wymiaru WPBiO, przy jednoczesnym dążeniu do równości płci i szerokiej reprezentacji państw członkowskich.
10. Rada z zadowoleniem przyjmuje pierwsze kroki dokonane w doskonaleniu skuteczności i możliwości przystosowawczych cywilnego wymiaru WPBiO, przedstawionych w zarysie w nowej umowie w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO. W związku z tym Rada z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie zdolności Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Cywilnych (CPCC) jako centrum dowodzenia na szczeblu operacyjnym. Rada podkreśla znaczenie stałych wysiłków na rzecz poprawy możliwości szybkiego i sprawnego reagowania przez UE na zmieniające się kryzysy.
11. Rada apeluje do ESDZ by – zgodnie z zobowiązaniem w ramach nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO – bez dalszej zwłoki, a nie później niż w pierwszym kwartale 2024 r., przedstawiła propozycję zmian w kodeksie postępowania obejmujących istotną i koordynacyjną rolę niezależnego podmiotu.
12. Rada z zadowoleniem przyjmuje pierwszy krok w kierunku utworzenia procesu rozwoju zdolności cywilnych obejmującego coroczną konferencję na temat zdolności cywilnych (pierwsza taka konferencja odbędzie się w 2024 r.) oraz procesu generowania zdolności, tak aby państwa członkowskie i instytucje unijne mogły wypracować niezbędne zdolności z dziedziny cywilnego wymiaru WPBiO – także w zakresie personelu, technologii, logistyki i sprzętu – w sposób bardziej strukturalny i w dłuższej perspektywie, uwzględniając różne scenariusze przyszłych działań. Rada podkreśla znaczenie szkoleń jako głównego składnika rozwijania zdolności. Rada z zadowoleniem przyjmuje zastosowane w tym zakresie podejście cywilno-wojskowe, a także zbliżający się przegląd unijnej polityki szkoleń dla WPBiO oraz decyzję Rady dotyczącą Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony.

13. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w zakresie stworzenia niezależnej oceny wpływu cywilnych misji z dziedziny WPBiO, co ma na celu zwiększenie ich skuteczności. Rada oczekuje na wypracowanie metodyki oraz na pilotażową ocenę w 2024 r., ponownie stwierdzając, że ustalenia z oceny powinny zostać uwzględnione w przeglądach strategicznych oraz w ogólnym planowaniu i realizacji.
14. Rada podkreśla znaczenie zapewniania, by przestrzegane było międzynarodowe prawo dotyczące praw człowieka i międzynarodowe prawo humanitarne. Ponadto Rada podkreśla znaczenie przyjęcia i realizacji unijnej polityki w sprawie należytej staranności w zakresie praw człowieka odnoszącej się do wsparcia w zakresie bezpieczeństwa dla stron trzecich.
15. Rada potwierdza potrzebę wyposażenia misji w niezbędne możliwości wzmocnienia odporności na zagrożenia hybrydowe, w tym cyberzagrożenia, oraz na zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje, a także możliwości reagowania na te zjawiska.
16. Rada podkreśla znaczenie opracowania dostosowanych i solidnych metod komunikacji strategicznej, także w ramach planowania strategicznego misji z dziedziny WPBiO, by wspierać realizację mandatów tych misji oraz by wyeksponować cywilny wymiar WPBiO.

17. Rada apeluje do ESDZ o udoskonalenie modularności i skalowalności cywilnych misji z dziedziny WPBiO oraz o stosowanie, w miarę konieczności, rozmieszczania z udziałem innych podmiotów – takich jak wyspecjalizowane zespoły i zapraszani eksperci – jako możliwości ulepszania skuteczności cywilnych misji WPBiO.
18. Rada apeluje także do ESDZ, by w konsultacji z odpowiednimi służbami Komisji opracowała ewentualną koncepcję szkolenia i wyposażania, która byłaby uzgodniona przez Radę. Koncepcja ta wspomogłaby dostarczanie wsparcia operacyjnego krajom przyjmującym w ramach mandatów cywilnych misji z dziedziny WPBiO, zawartego w ogólniejszych unijnych staraniach na rzecz reform w konkretnych krajach, zgodnie z podejściem zintegrowanym.
19. Rada ponawia apel o wzmocnienie partnerstw z państwami trzecimi o zbieżnych poglądach, dzielącymi wartości i cele UE, także poprzez propagowanie wkładów tych państw w cywilne misje w dziedzinie WPBiO na podstawie uzgodnionych warunków. Ponawia także apel o wzmacnianie partnerstw z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, przy pełnym poszanowaniu unijnych ram instytucjonalnych, uzgodnionych zasad i procedur, jednocześnie zacieśniając regularną i inkluzywną współpracę i dialog ze społeczeństwem obywatelskim na wszystkich szczeblach.
20. Rada apeluje do wszystkich zainteresowanych stron o dalsze zwiększanie sprawności i skuteczności cywilnych misji z dziedziny WPBiO oraz o dalsze rozwijanie odnośnych zdolności, jednocześnie zapewniając wyważony i zrównoważony budżet WPBiO. Rada zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela, by prowadził coroczne dyskusje na temat cywilnego wymiaru WPBiO na posiedzeniach Rady Spraw Zagranicznych.